

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**REPERE METODOLOGICE
PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA
CLASA a XI-a
ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 - 2024**

**DISCIPLINA
EDUCAȚIE MUZICALĂ**

București 2023

MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE

REPERE METODOLOGICE
pentru aplicarea curriculumului la clasa a XI-a
în anul școlar 2023 - 2024
Disciplina Educație muzicală

București, 2023

CUPRINS

SECȚIUNEA I

1. PREMISE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA A XI-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 - 2024

- 1.1. Aspecte introductive pag. 3
- 1.2. Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene pag. 4
- 1.3. Evaluare inițială a competențelor elevilor la debutul clasei a XI-a pag. 5
- 1.4. Planificarea calendaristică instrument unitar de lucru pentru profesori pag. 6
- 1.5. Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice: exemplificări pag. 7
- 1.6. Utilizarea tehnologiilor și resurselor digitale pag. 9
- 1.7. Aplicarea contextualizată a programelor școlare pag.11
- 1.8. Structura anului școlar 2023 – 2024 pag. 13

2. ROLUL DISCIPLINEI EDUCAȚIE MUZICALĂ ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR-CHEIE EUROPENE

pag.14

SECȚIUNEA a II-a

- Model de planificare calendaristică pentru clasa a XI-a, în anul școlar 2023 – 2024..... pag. 24
- Model 1 de proiectare a unității de învățare pag. 27
- Model 2 de proiectare a unității de învățare pag. 31

SECȚIUNEA a III-a

EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE INTERACTIVĂ ȘI DE EVALUARE BAZATĂ PE NOILE TEHNOLOGII

- Exemplu activitate de învățare interactivă pag. 33
- MODEL - Strategii de învățare interactivă și de evaluare pag. 36

SECȚIUNEA a IV-a

- Recomandări și exemplificări de activități de învățare dezvoltate în relație cu domeniile de conținut prevăzute în programa școlară, cu accent pe integrarea noilor tehnologii pag. 38

SECȚIUNEA a V-a

- Bibliografie pag. 40

SECȚIUNEA A VI-A

- Colectiv de autori pag. 41

SECȚIUNEA I

1. PREMISE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI LA CLASA A XI-A ÎN ANUL ȘCOLAR 2023 – 2024

1.1. ASPECTE INTRODUCATIVE

Context

La finalul anului școlar 2020-2021 a absolvit clasa a VIII-a generația de elevi care a beneficiat de un nou curriculum național pentru învățământul primar (elaborat în anul 2013) și pentru învățământul gimnazial (elaborat în 2017)¹. Demersurile de elaborare a noului curriculum nu au continuat la nivelul învățământului liceal, pentru acest nivel de învățământ rămânând în uz programele școlare din anul 2009. Pentru a veni în sprijinul profesorilor de liceu, în vara anului 2021 au fost elaborate *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022*², având rolul de a contracara posibile discontinuități între achizițiile învățării la finalul ciclului gimnazial și cele proiectate pentru clasa a IX-a. În vara anului 2022 au fost elaborate *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023*³, având rolul de a continua dobândirea achizițiilor învățării din clasa a IX-a. Ca o continuare a acestui demers, documentul de față vizează aplicarea programelor școlare la clasa a XI-a.

Scop

Prezentul document este elaborat sub forma unei scrisori metodologice și are ca scop sprijinirea profesorilor care predau la nivelul învățământului liceal, pentru aplicarea programelor școlare de clasa a XI-a în anul școlar 2023-2024.

Structură

Scrisoarea metodologică este organizată pe următoarele componente:

- Rolul disciplinelor de studiu în dezvoltarea competențelor-cheie europene – pentru a evidenția faptul că fiecare disciplină de studiu își aduce contribuția la dezvoltarea acestora, în grade, modalități și formate diferite;
- Evaluarea inițială a competențelor elevilor la debutul clasei a XI-a – care oferă o diagnoză asupra măsurii în care elevii și-au dezvoltat competențele vizate de curriculumul școlar de clasa a X-a, cu scopul de a identifica modalități optime de dezvoltare a competențelor din curriculumul școlar de clasa a XI-a;
- Planificarea calendaristică ca instrument unitar de lucru – pentru a promova, la nivelul profesorilor de liceu, utilizarea unui format unitar de planificare;
- Activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice – pentru a oferi profesorilor o serie de recomandări și exemple de activități;
- Utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale – pentru a evidenția avantajele pe care digitalul le aduce în planul predării-învățării-evaluării;
- Aplicarea contextualizată a programelor școlare – pentru a oferi o serie de recomandări privind adaptarea demersului didactic la aspecte și condiții specifice.

¹ <http://programe.ise.ro/Actuale/Programeinviogare.aspx>.

² https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

³ https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2022_2023

1.2. ROLUL DISCIPLINELOR DE STUDIU ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR-CHEIE EUROPENE

Ca stat membru UE, România își armonizează sistemul de educație în cadrul comunitar prin adoptarea recomandărilor promovate la nivel european. Astfel, documentul de politici *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național* (aprobat prin OME nr. 3239/2021)³ definește un **profil de formare al absolventului de liceu**, care este elaborat pe baza prevederilor din *Recomandarea Consiliului privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți* (2018/C 189/01)⁴.

Competențele cheie reprezintă seturi structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dobândite prin învățare, care sunt relevante pentru o viață împlinită, de succes în societatea cunoașterii. Competențele cheie reprezintă instrumentele culturale de care au nevoie tinerii în societatea cunoașterii. Acestea sunt următoarele:

- competență de citire, scriere și înțelegere a mesajului;
- competență în multilingvism;
- competență matematică și competență în științe, tehnologie și inginerie;
- competență digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică;
- competență personală, socială și de a învăța să înveți;
- competență civică, juridică și de protejare a mediului;
- competență antreprenorială;
- competență de sensibilizare și exprimare culturală.

În cadrul profilului de formare, aceste competențe cheie au fost specificate prin **descriptori** care detaliază achizițiile urmărite, în progresie de la un nivel de școlaritate la altul. Competențele cheie se dezvoltă și se aplică într-o varietate de contexte și într-o varietate de combinații. Acestea se interconectează și se întrepătrund, prin aceea că elemente componente ale unei competențe cheie sprijină învățarea elementelor altor competențe.

De asemenea, competențele cheie dobândite în școală în cadrul diverselor discipline de studiu sau dobândite în afara școlii constituie achiziții pe baza cărora se formează competențele disciplinare.

Astfel, învățarea disciplinelor de studiu depășește granițele academice tradiționale și deschide un orizont mai larg de cunoaștere, cu transferuri reale între spațiul clasei și viața de fiecare zi.

Exemplu:

Competența de literație sprijină învățarea la orice disciplină școlară, oferind instrumentele pentru a înțelege noile concepte și pentru a exprima idei în orice domeniu. Totodată, utilizarea competenței de literație ca instrument de studiu în cadrul abordării didactice la diverse discipline – altele decât cele filologice – oferă șansa dezvoltării și diversificării achiziției existente prin aplicarea în contexte noi, semnificative.

În mod concret, **profesorul de liceu** poate pune în practică această perspectivă, familiarizându-se cu descriptorii din profilul absolventului de liceu și adresându-și **întrebări** precum:

⁴ https://drive.google.com/file/d/1r8YZCPUG_Tipm1muMpW29XMJ0nBEef9/view

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

- Cum pot folosi competența de literație în cadrul orelor mele?
- Ce contexte de învățare sunt adecvate pentru a dezvolta competența specifică X din programa școlară a disciplinei pe care o predau, cu ajutorul abilităților digitale ale elevilor?
- Ce relevanță are competența antreprenorială pentru realizarea de către elevi a unui proiect în cadrul unității de învățare Y de la disciplina pe care o predau?
- Cum poate contribui disciplina pe care o predau la diversificarea competenței matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie?
- Ce modalități de management al clasei și de feedback pot proiecta, pentru a aprofunda competența personală, socială și de a învăța să înveți?
- Le pot propune elevilor documentare din surse în alte limbi decât cea maternă? Cu ce beneficii pentru învățare? etc.

Întrebările pot varia în funcție de nevoile de proiectare și de organizare a activității didactice și au în vedere un demers de **contextualizare a curriculumului** prin adaptare la nivelurile și interesele elevilor din clasa respectivă.

1.3. EVALUAREA INIȚIALĂ A COMPETENȚELOR ELEVILOR LA DEBUTUL CLASEI A XI-A

La debutul anului școlar, fiecare profesor trebuie să realizeze evaluarea inițială a elevilor, cu **roluri** multiple:

- Asigură o **diagnoză** cu privire la nivelul de pregătire a elevilor la debutul clasei a XI-a, prin identificarea acelor competențe din programa școlară anterioară care nu au fost suficient dezvoltate (*Ce competențe ale elevilor din programa de clasa a X-a au fost insuficient dezvoltate?*).
- Constituie bază pentru planificarea de către profesor a eventualelor demersuri de **remediere** a competențelor insuficient dezvoltate – aspect detaliat în capitolul 1.7 al documentului (*Care sunt domeniile care necesită recapitulare, recuperare, pentru a putea asigura învățarea în clasa a XI-a?*).
- Are **rol reglator**, oferind repere pentru o proiectare curriculară autentică și realistă în clasa a XI-a, pe baza unor decizii documentate (*Cum voi valorifica rezultatele evaluării inițiale în planificarea calendaristică sau proiectarea unităților de învățare?*).
- **Motivează elevul** pentru implicarea în învățarea viitoare pe parcursul clasei a XI-a (*Ce știu și ce nu știu? Ce pot face și ce nu pot face în raport cu ceea ce am învățat în clasa a X-a? În ce mod voi recupera ceea ce nu știu?*).

Astfel planificată, evaluarea inițială devine parte integrată a procesului didactic și poate fi valorificată ca **experiență de învățare**. În această perspectivă, evaluarea inițială ar trebui să fie motivantă și nestresantă, să fie prilej de verificare/actualizare/revizuire a nivelului de pregătire.

Pentru evaluarea inițială, pot fi utilizate diverse **instrumente și metode de evaluare** care să permită o **apreciere holistică a nivelului de realizare a diverselor competențe specifice**.

Exemple:

- testul;
- proba de evaluare practică;
- proiectul;
- evaluarea dialogată;
- grile de reflecție;
- autoevaluarea prin completarea de quiz-uri sau fișe de evaluare, inclusiv pe platforme online;
- chestionar care urmărește identificarea calităților și resurselor personale / domeniilor de interes / nevoilor elevilor de sprijin individual;
- hărți conceptuale specifice domeniului de studiu etc.

Pentru dezvoltarea unor instrumente de evaluare inițială profesorii care predau la clasa a XI-a se pot inspira din exemplele oferite de *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022*⁶ și *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023*⁷, precum și din alte surse⁸

1.4. PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ: INSTRUMENT UNITAR DE LUCRU PENTRU PROFESORI

Instrumentele de proiectare didactică – planificarea calendaristică, proiectul unității de învățare – reprezintă **documente proiective** care realizează asocierea dintre elementele programei școlare și cadrul de implementare practică a acesteia, în condițiile resurselor de timp ale unui an școlar. Acestea nu trebuie să reprezinte o activitate formală, de elaborare a unor documente cu utilitate scăzută în practica școlară, ci gândite ca instrumente care să ducă la creșterea relevanței și eficienței activității de predare-învățare-evaluare.

Proiectarea demersului didactic se realizează prin raportare la programa școlară și presupune următoarele **etape**:

- lectura integrală și personalizată a programei școlare;
- elaborarea planificării calendaristice;
- proiectarea unităților de învățare.

Lectura integrală și personalizată a programei școlare

Activitatea de proiectare didactică necesită ca profesorul să aibă o bună cunoaștere a programei școlare, prin:

- **lectura integrală** a programei școlare – care presupune ca profesorul să citească toate componentele programei școlare și să înțeleagă structura și logica internă a acesteia, rolul fiecărei componente, fără a se limita numai la lista de conținuturi sau numai la lectura programei pentru clasa a XI-a (în cazul de față);
- **lectura personalizată** a programei școlare – care necesită contextualizarea aplicării programei școlare la specificul elevilor și al contextului școlar, prin: alegerea activităților de învățare, stabilirea succesiunii unităților de învățare, definirea alocărilor orare asociate temelor.

Elaborarea planificării calendaristice

Din punct de vedere tehnic, pentru planificarea calendaristică corespunzătoare clasei a XI-a sunt necesare următoarele **etape**:

- stabilirea asocierilor și a corespondențelor dintre competențele specifice și conținuturile programei școlare (*Prin ce conținuturi se pot realiza competențe specifice?*);
- stabilirea unităților de învățare, respectând prevederile din programa școlară și logica disciplinară (*Care sunt unitățile majore ce vor fi vizate prin învățarea elevilor?*);
- stabilirea succesiunii de parcurgere a unităților de învățare (*Care este succesiunea logică a unităților de învățare, în structura anului școlar?*);
- structurarea parcursului (*Planificarea calendaristică acoperă integral programa școlară? Se asigură raportarea corectă la structura modulară a anului școlar 2023-2024? Timpul alocat fiecărei unități de învățare este suficient? Parcursul planificat este eficient și adecvat elevilor cărora se adresează? etc.*).

⁶ https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

⁷ https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2022_2023

⁸ <https://www.ise.ro/resurse/resurse-elevi-profesori>; <https://digital.educd.ro/>

Pentru realizarea planificării calendaristice recomandăm utilizarea modelului prezentat în *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023*⁹, care cuprinde următoarele **elemente**:

- Unități de învățare – sunt identificate de profesor în programa școlară;
- Competențe specifice – se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitățile de învățare;
- Conținuturi – se menționează titluri/teme selectate din conținuturile programei școlare, care se subsumează fiecărei unități de învățare;
- Număr de ore alocate – numărul de ore este stabilit de către profesor;
- Perioada calendaristică – se precizează săptămâna sau săptămânile în care vor fi abordate temele;
- Observații – se menționează aspecte specifice care țin de aplicarea planificării calendaristice.

Proiectul unității de învățare

Unitatea de învățare reprezintă o structură didactică flexibilă cu următoarele caracteristici:

- este unitară din punct de vedere tematic și didactic;
- vizează formarea anumitor competențe specifice la nivelul elevilor;
- este realizată pe o perioadă determinată de timp;
- se finalizează prin evaluare.

Pentru realizarea proiectului unității de învățare recomandăm utilizarea modelului prezentat în *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022-2023*⁹, care cuprinde următoarele **elemente**:

- Competențe specifice – se precizează numărul criterial al competențelor specifice din programa școlară, corelate cu unitatea de învățare;
- Conținuturi – sunt identificate și selectate/detaliate din programa școlară, pentru a oferi cadrul de structurare a competențelor specifice vizate;
- Activitățile de învățare – sunt stabilite de profesor, în funcție de variate aspecte, detaliate în capitolul 5 al acestui document;
- Resurse – sunt identificate în mod concret resursele de învățare necesare și cele disponibile, resurse de timp, de loc, forme de organizare a elevilor;
- Evaluare – se menționează modalitățile de evaluare (continuă, sumativă) ce vor fi utilizate în cadrul unității de învățare.

1.5. ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE UTILE ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SPECIFICE: EXEMPLIFICĂRI

O activitate de învățare reprezintă **cadrul de formare, exersare, dezvoltare a unei competențe specifice**, mai exact o modalitate de organizare a activității didactice în acest scop. În același timp, activitatea de învățare este cadrul care prezintă modalități concrete de implicare a elevului într-un ansamblu de sarcini de lucru, cu relevanță directă pentru dezvoltarea unei competențe specifice.

În modelul de proiectare utilizat pentru elaborarea programelor școlare de învățământ primar și gimnazial, **activitățile de învățare însoțesc competențele specifice**, având statut de exemple posibile. Pentru fiecare competență specifică, programele școlare oferă cel puțin trei exemple de activități de învățare, prezentate mai degrabă în termeni generici.

⁹ https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2022_2023

- Dacă profesorul alege un exemplu din programă, va realiza adecvarea activității de învățare la conținutul pentru care va fi utilizată. În acest demers de adecvare, proiectarea unei activități de învățare pornește de la **întrebări** precum: Pentru ce competențe cheie aleg activitatea de învățare? Cum corelez competențele cheie cu competențele specifice din programa școlară?
 - Cum proiectez sarcinile de învățare în vederea dezvoltării competențelor vizate?
 - Ce modalități de organizare a învățării voi alege, în relație cu conținuturile vizate și cu resursele de care dispun?
 - Cum voi asigura implicarea activă a elevilor în sarcinile propuse?
 - Cum voi asigura adaptarea la nevoile de cunoaștere și la interesele elevilor mei?
 - Cum voi valorifica experiențele personale ale elevilor, cu relevanță pentru competențele vizate?
- Cum voi putea integra noile tehnologii în activitatea propusă?

Proiectul CRED – care vizează elaborarea de ghiduri metodologice pentru aplicarea la clasă a programelor școlare pentru învățământul primar și gimnazial, a propus un descriptiv al activității de învățare, care cuprinde următoarele elemente: competența specifică pentru care este folosită activitatea de învățare, condițiile și contextul necesare desfășurării activității, resursele utilizate și, cel mai important, descrierea specifică a activității de învățare (succesiunea sarcinilor de lucru, modul de organizare a activității, resursele utilizate etc.).

Aspectele anterior menționate oferă elemente concrete pentru proiectarea acestor cadre de învățare, detaliind componenta „Activități de învățare” din cadrul unui proiect al unității de învățare, intrat deja în practica didactică la nivelul liceului. Astfel, chiar dacă actualele programe școlare pentru clasa a XI-a nu includ activități de învățare asociate competențelor (așa cum sunt prevăzute în programele școlare pentru învățământul primar și gimnazial), profesorii de liceu au experiența integrării lor în demersul didactic, prin intermediul documentelor de proiectare a unităților de învățare pe care le utilizează.

În vederea identificării și proiectării activităților de învățare, recomandăm:

- valorificarea sugestiilor metodologice din programele școlare de clasa a XI-a;
- utilizarea exemplelor oferite de alte lucrări de referință care abordează modul în care pot fi proiectate activități de învățare și instrumente de evaluare utile în dezvoltarea competențelor specifice, precum: *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a în anul școlar 2021-2022*¹⁰, *Reperete metodologice pentru aplicarea curriculumului la clasa a X-a în anul școlar 2022- 2023*¹¹ (care au sprijinit continuitatea cu procesul educațional desfășurat în gimnaziu) și *Reperete metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar din anul 2019-2020*¹² (care cuprind exemple elaborate pentru toate clasele și toate disciplinele de studiu și își mențin valabilitatea și în anul școlar 2023- 2024).

Exemplu:

Metoda Philips 6-6 reprezintă o bună ilustrare pentru generarea unei activități de învățare care antrenează competențe axate pe comunicarea orală în contexte de grup. După alegerea unei teme, elevii dezbate tema în grupuri de câte 6, fiecare grup având moderatorul și purtătorul său de cuvânt. După ce problema se dezbate timp de 6 minute, purtătorii de cuvânt prezintă soluțiile celorlalte grupuri, iar moderatorii sintetizează și aleg soluția optimă. În acest exemplu, modul de organizare a activității, sarcinile primite de elevi și timpul de lucru decurg din specificul metodei. Profesorului îi revine rolul de a crea condițiile potrivite pentru derularea activității (atmosfera de discuție, materiale suplimentare pe care le pot utiliza elevii) și de a stabili strategiile de evaluare a modului de rezolvare a sarcinilor de lucru. Evaluarea unei astfel de activități se va face cu ajutorul unei grile de evaluare specifice.

¹⁰ https://www.edu.ro/reperete_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

¹¹ https://www.edu.ro/reperete_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2022_2023

¹² <https://www.ise.ro/reperete-metodologice>

1.6. UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR ȘI A RESURSELOR DIGITALE

În acord cu Cadrul european DigCompEdu, a fost aprobat recent **cadrul de competențe digitale ale profesionistului în educație** (OME nr. 4159/2022)¹³, care descrie 22 de competențe digitale organizate în următoarele 6 domenii:

- utilizarea tehnologiilor digitale în comunicarea și interacțiunile profesionale ale cadrelor didactice cu colegi, elevi, alți actori educaționali;
- utilizarea, crearea și partajarea responsabilă a resurselor digitale;
- utilizarea eficientă a tehnologiilor digitale în diferitele etape ale procesului de predare-învățare.
- utilizarea strategiilor digitale pentru îmbunătățirea strategiilor de evaluare;
- valorificarea tehnologiilor digitale pentru implicarea activă a elevilor în învățare;
- facilitarea dobândirii competențelor digitale de către elevi.

Astfel, profesorul are nevoie de competențe pentru a utiliza tehnologiile și resursele digitale atât ca mijloace de comunicare didactică, cât mai ales ca modalități de structurare a proceselor de predare, învățare și evaluare în forme și modalități inovative și flexibile, cu resurse variate, cu implicarea activă, creativă și reflexivă a elevilor în propria învățare – urmărind dezvoltarea competențelor specifice din programele școlare (inclusiv cele corespunzătoare clasei a XI-a).

Integrarea optimă, critică și creativă a tehnologiilor și resurselor digitale în procesul educațional permite o mai bună **centrare pe elev și** facilitează **strategii didactice inovative** (ex. clasa inversată/ *flipped classroom*, învățarea bazată pe proiect), care:

- implică elevul în activități de învățare diversificate;
- facilitează accesul la o varietate de resurse informaționale;
- permit abordarea unor sarcini de învățare care se bazează pe comunicarea între elevi și lucrul pe grupe;
- cresc implicarea și autonomia elevului în propria învățare;
- asigură premise pentru transferul achizițiilor de învățare în noi contexte.

Aplicațiile digitale de învățare contribuie simultan la dezvoltarea tuturor componentelor unei competențe, cu o pondere mai mare asupra acelor care sunt direct vizate de funcționalitățile respectivei aplicații digitale.

Exemple:

- Pentru familiarizarea elevilor cu elementele de conținut și terminologia specifică unei anumite unități de învățare, se pot organiza: activități de documentare individuale sau de grup, utilizând enciclopedii online; teste de cunoștințe aplicate prin instrumente sociale de tip *clickers* (ex. kahoot); jocuri tematice video care oferă elevilor o experiență autentică de interacțiune într-un anumit mediu (ex. o epocă istorică, evidențiind obiceiuri, vestimentație, arhitectură specifică etc.).
- Pentru scrierea literară, individuală sau prin colaborare, se pot folosi fișe de lucru, aplicații de pagini wiki.
- Pentru analiză literară, dezvoltarea gândirii critice, crearea și gestionarea unor inventare adnotate de resurse digitale, pot fi folosite site-uri de social bookmarking (ex. diigo.com/) sau bloguri (edublogs.org).
- Pentru reprezentare spațială pot fi utilizate simulatoare grafice.
- Pentru coordonare, motricitate fină și viteză de reacție se pot utiliza simulatoare video.
- Pentru cultivarea unei atitudini responsabile în diferite situații de viață, se pot utiliza lumi virtuale în care vor fi create avatare pentru diferite roluri socio-profesionale (ex. cluburi tematice, firme de exercițiu).

¹³ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257484>

Profesorii au la dispoziție o multitudine de **resurse digitale deschise** utile pentru predare- învățare-evaluare, care s-au dezvoltat cu prioritate în perioada școlii la distanță. În acest context, este foarte important ca profesorii să aibă abilități specifice pentru:

- a identifica, a evalua și a selecta resursele digitale potrivite în acord cu competențele vizate nivelul elevilor;
- a crea și a modifica resursele digitale – proprii sau preluate de la alți profesori – prin adaptarea la scopul propus al învățării, la grupul de elevi și la contextul de predare;
- a respecta regulile privind drepturile de autor atunci când folosesc, modifică și partajează resurse și să protejeze conținutul și datele sensibile.

Exemple:

Pentru identificarea, selectarea și adaptarea resurselor digitale de învățare, precum și pentru partajarea resurselor elaborate de profesori, recomandăm.

- <https://digital.educared.ro/>
- <https://digitaledu.ro/>
- <https://www.eduapps.ro/resurse-educationale/>

Nu în ultimul rând, utilizarea tehnologiilor și a resurselor digitale contribuie la:

- facilitarea unor abordări inovative de evaluare;
- monitorizarea constantă a progresului elevilor;
- oferirea de feedback rapid către elevi cu privire la rezultatele evaluării;
- autoevaluarea propriilor strategii de predare și adaptarea acestora la nevoile elevilor.

Exemplu:

Prin utilizarea **portofoliilor digitale de învățare** (personale/de grup), se oferă ocazii pentru auto-reflecție și dezvoltarea metacogniției, iar pentru profesori și părinți se oferă informații utile despre progresul în învățare al elevilor și nevoile specifice de sprijin în învățare. Dintre ghiduri disponibile online pentru utilizarea portofoliilor online pentru învățare, recomandăm următoarele resurse:

- <https://www.elearning.ro/utilizarea-portofoliului-digital-de-catre-elevi> (în limba română);
- <https://sites.google.com/site/k12eportfolioapps/> (în limba engleză);
- [ePortfolios organisation](#) (în limba engleză);
- <https://hbarrett.wordpress.com/how-to/> (în limba engleză).

1.7. Aplicarea contextualizată a programelor școlare

Unul dintre principiile de proiectare curriculară care au fundamentat programele școlare este cel al flexibilității și al parcursului individual. Documentul *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al curriculumului național*¹⁴ menționează că acest principiu asigură premisele pentru **aplicarea contextualizată a programelor școlare**, pentru **proiectarea unor parcursuri de învățare personalizate**. Un element cheie în acest demers este reprezentat de activitățile de învățare recomandate de programele școlare, care pot răspunde nevoilor diferite de parcurs educațional ale elevilor: elevi cu ritm înalt de învățare, elevi care au nevoie de învățare remedială, elevi cu risc de abandon școlar etc.

• Activitățile remediale – demers individualizat

Activitățile remediale se pot desfășura prin diferențiere în clasă sau prin activitate pe grupe mici, sub forma activităților suplimentare. De asemenea, profesorii pot crea programe educaționale individualizate, cu sprijin intensiv de remediere pentru a ajuta elevii să-și consolideze cunoștințele de bază la diferite discipline de studiu, să stăpânească metodele de învățare, să-și consolideze încrederea și să sporească eficacitatea.

Activitățile remediale pot fi organizate în situațiile în care profesorul a identificat nivelul precar al achizițiilor elevului:

- în urma rezultatelor obținute la evaluarea inițială de la începutul anului școlar (care permite, în cazul de față, evaluarea gradului de dobândire a competențelor specifice stabilite prin curriculumul clasei a XI-a);
- în urma evaluărilor sumative de la finalul unităților de învățare;
- atunci când profesorul observă că progresul în învățare, ca urmare a evaluărilor formative, este prea lent;
- atunci când elevul conștientizează că are nevoie de sprijin și îl solicită.

Câteva sugestii de organizare a activităților remediale:

- activitățile remediale nu presupun reluarea predării unor teme. Sarcinile de lucru vor fi elaborate diferențiat, în funcție de nevoile fiecărui elev;
- profesorul poate proiecta mai multe activități de remediere pentru structurarea unei competențe;
- activitățile remediale necesită a fi centrate pe aspectele la care elevii nu au obținut rezultatele scontate, pe greșelile tipice pe care profesorii le identifică în răspunsurile elevilor, în urma aplicării unei sarcini de evaluare.

• Succesul școlar – noi abordări

În contextul unei nevoi recunoscute pentru măsuri adresate explicit diferitelor categorii de elevi în risc, la nivel european a fost elaborat textul unei propuneri de **Recomandare privind căile succesului școlar**¹⁵.

- Documentul care însoțește textul propunerii de recomandare – gândit ca un set de instrumente oferite școlilor – prezintă pe larg conceptul de succes școlar, înțeles nu doar în termenii „...de achiziții și rezultate academice, dar acoperind elemente precum dezvoltarea personală, socială și emoțională, sănătatea mentală și starea de bine a elevilor. Aceste aspecte sunt considerate nu doar precondiții ale succesului educațional al indivizilor, dar pot fi considerate obiective educaționale, sociale și politice în sine”.

¹⁴ https://drive.google.com/file/d/1r8YZCPUG_Tipm1muMpW29XMJ0nBEefj9/view

¹⁵ <https://education.ec.europa.eu/education-levels/school-education/pathways-to-school-success>

- Documentul readuce în discuție conceptul de *lifelong learning*, explicit legat de succesul în educație, un demers care „îi însoțește pe cei care învață să devină cetățeni maturi și activi, capabili să facă față provocărilor vieții și ale viitorului într-un mod responsabil și autonom”.

- Printre mesajele adresate este și cel referitor la nevoia unei **abordări la nivelul întregii școli** (engl. *whole school approach*) pentru a asigura **succesul școlar al tuturor elevilor**. Un asemenea demers asigură participarea tuturor actorilor interesați la susținerea parcursului educațional al elevilor, prin contribuții semnificative la experiențele de învățare. Aspecte precum *indicatori ai climatului clasei* sau *învățarea în familie* sunt explicate și exemplificate, în documentul menționat și constituie instrumente și exemple de bune practici care pot fi preluate în activitatea școlilor din România.

• **Abilitățile socio-emoționale – scop explicit al demersului didactic**

Pentru a promova și întreține o motivație pozitivă a elevilor pentru participarea la educație și implicarea în învățare, profesorul trebuie să aibă în vedere îmbunătățirea competențelor socio-emoționale, a atitudinilor pozitive și a comportamentului prosocial. Aceste aspecte sunt **componente din competența personală, socială și de a învăța să înveți**¹⁶.

Competențele socio-emoționale sunt necesare elevilor pentru a-i ajuta „să navigheze” printre provocările personale, sociale și academice cu care se confruntă în viața personală, școlară și în cea profesională viitoare.

În planul școlii, studiile arată că **educația socio-emoțională**¹⁷:

- poate contribui în mod direct la prevenirea abandonului școlar;
- poate promova o sănătate mai bună a elevului;
- asigură bazele pentru o motivație mai mare pentru învățare;
- reduce stresul școlar;
- oferă o mai bună integrare în grup și reduce violența școlară; susține performanța academică.

În dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale elevilor este importantă respectarea următoarelor **principii**¹⁸:

- abordarea unitară – activitățile care vizează aspecte socio-afective sunt asumate și abordate în mod coordonat de toți profesorii școlii;
 - perspectiva transcurriculară – aceste activități se regăsesc atât la nivel curricular (prin aria curriculară Consiliere și orientare), cât și transcurricular, **integrate în activitatea didactică la fiecare disciplină de studiu**;
 - abordarea experiențială – competențele sociale și emoționale se învață cel mai bine prin implicarea directă a elevilor în activitățile care le oferă ocazia de a învăța și de a exersa abilități socio-emoționale împreună;
 - oferirea de modele – profesorii trebuie să își dezvolte ei înșiși competențele sociale și emoționale pentru a le practica și a oferi elevilor un model de urmat;
 - implicarea completă – elevii se angajează în activități de educație socio-emoțională atunci când ei înșiși sunt participanți activi la conceperea materialelor și activităților (ex. identificarea temelor, lucrul în comun la proiectarea unei activități etc).

Profesorii pot contribui la crearea unui climat de învățare pozitiv, care să promoveze competențele socio-emoționale, prin **strategii specifice**:

- acordarea de feedback pozitiv și constructiv elevilor, pentru a promova așteptări ridicate și a facilita gândirea critică, învățarea profundă;

¹⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

¹⁷ [https://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20-%20Well-being,%20connectedness%20and%20success.pdf%20\(website\).pdf](https://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20-%20Well-being,%20connectedness%20and%20success.pdf%20(website).pdf)

¹⁸ https://nesetweb.eu/wp-content/uploads/2021/01/NESET_AR3_2020_FULL_WITH-IDENTIFIERS-1.pdf

- implicarea elevilor în rezolvarea de sarcini provocatoare în planul învățării și al intereselor de cunoaștere;
- promovarea siguranței, conectării și interacțiunilor suportive cu elevii;
- organizarea și gestionarea explicită a clasei, prin reguli corecte și coerente;
- asigurarea de sprijin comportamental pozitiv pentru elevi și strategii de gestionare preventivă a situațiilor de risc;
- promovarea relațiilor de susținere între elevi, prin care dau dovadă de preocupare unii față de alții, se sprijină împotriva hărțuirii și a violenței, rezolvă constructiv conflictele și îi includ pe toți colegii în activitate;
- organizarea de consultări frecvente între profesor și elevi în timpul activităților de învățare;
- organizarea unor variate contexte de lucru în care elevii colaborează în grupuri;
- utilizarea de evaluări colaborative, inclusiv autoevaluarea și evaluarea între colegi.

1.8. STRUCTURA ANULUI ȘCOLAR 2023 – 2024

Structura anului școlar 2023 – 2024, aprobată prin OME nr. 3800/09.03.2023, organizează activitatea didactică în cinci perioade care se vor reflecta în planificarea activităților și susținerea lor în acest an școlar.

Cele cinci perioade însumează 36 de săptămâni de cursuri (cu excepția celor prevăzute), numărul de săptămâni alocate pentru două dintre acestea depinzând, după caz, și de una dintre perioadele de vacanță care este stabilită prin decizia inspectoratelor județene / al municipiului București:

Art.2. – (1) Anul școlar 2023 – 2024 se structurează, pe intervale de cursuri și intervale de vacanță, astfel:

a) intervale de cursuri:

- de luni, 11 septembrie 2023, până vineri, 27 octombrie 2023;
- de luni, 6 noiembrie 2023, până vineri, 22 decembrie 2023;
- de luni, 8 ianuarie 2024, până vineri 9 februarie 2024, respectiv vineri, 16 februarie 2024, sau vineri, 23 februarie 2024, după caz, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în urma consultărilor cu beneficiarii primari ai educației, cu părinții/reprezentanții legali ai acestora și cu cadrele didactice, realizate la nivelul unităților de învățământ;
- de luni, 19 februarie 2024, respectiv luni, 26 februarie 2024, sau luni, 4 martie 2024, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, după caz, până vineri, 26 aprilie 2024;
- de miercuri, 8 mai 2024, până vineri, 21 iunie 2024;

b) intervale de vacanță:

- de sâmbătă, 28 octombrie 2023, până duminică, 5 noiembrie 2023;
- de sâmbătă, 23 decembrie 2023, până duminică, 7 ianuarie 2024;
- o săptămână, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 12 februarie – 3 martie 2024;
- de sâmbătă, 27 aprilie 2024, până marți, 7 mai 2024;
- de sâmbătă, 22 iunie 2024, până duminică, 8 septembrie 2024.

2. ROLUL DISCIPLINEI EDUCAȚIE MUZICALĂ ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR-CHEIE EUROPENE

Disciplina educație muzicală în clasa a XI-a contribuie alături de celelalte discipline la formarea tuturor competențelor-cheie vizând construirea atingerii până la finalizarea învățământului secundar superior, a **profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a** (componentă reglatoare a Curriculumului Național), având ca obiectiv atingerea unui **nivel dezvoltat de deținere a competențelor cheie**. Profilul de formare al absolventului de liceu este definit în *Cadrul de referință al curriculumului național* aprobat prin OME nr. 3239/2021, elaborat pe baza prevederilor din *Recomandarea Consiliului privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2018/C 189/01)*¹.

Disciplina de educație muzicală are un rol semnificativ în dezvoltarea competențelor-cheie europene, contribuind în mod esențial la formarea unei educații complete și echilibrate pentru elevi. Această disciplină nu numai că promovează înțelegerea și aprecierea muzicii, ci și sprijină dezvoltarea abilităților esențiale pentru succesul în societatea contemporană.

1. Competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului

Competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului, cu un caracter multidiscplinar, poate fi dezvoltată în limba maternă, în limba de școlarizare și/sau în limba oficială dintr-o țară sau regiune și se referă la **a identifica, a înțelege, a exprima, a formula și a interpreta concepte, idei, sentimente, fapte și opinii, atât în formă orală, cât și scrisă, cu ajutorul suportului vizual, auditiv și digital, la diferite discipline de studiu și în diferite contexte, implicând abilitatea de a comunica și de a relaționa efectiv cu alții, într-un mod adecvat și creativ**.

Descriptorii specifici competenței de citire, scriere și înțelegere a mesajului, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Interpretarea unei varietăți de texte și mesaje receptate în diverse situații de comunicare, inclusiv celor specifice diverselor domenii de cunoaștere, prin diverse media, în contexte formale și nonformale. Aprecierea calității estetice a textelor receptate.
- Formularea unei varietăți de mesaje și de texte în care sunt exprimate opinii, idei, sentimente, argumente, contraargumente în contexte formale și nonformale, inclusiv prin intermediul diverselor media.
- Participarea responsabilă și creativă la o diversitate de interacțiuni în contexte variate, inclusiv în noile media, prin respectarea convențiilor de comunicare

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței de literație în cadrul orelor de educație muzicală.

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

Competența- cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
<p>Competența de citire, scriere și înțelegere a mesajului</p>	<p>1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale</p> <p>2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate</p>	<p>1.1. Descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor</p> <p>1.4. Comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție</p> <p>1.6. Utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate</p> <p>1.9. Diferențierea specificului național în creația compozitorilor români</p> <p>1.10. Identificarea unor elemente folclorice ale fenomenului muzical contemporan</p> <p>2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii</p> <p>2.6. Corelarea interdisciplinară a curentelor artistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de analiză comparativă, exprimare și argumentare a opiniilor/ impresiilor referitoare la asemănări și deosebiri dintre două sau mai multe cântece de facturi diferite (folclorice, muzică ușoară, muzica popoarelor și jazz), audiții sau partituri muzicale. • Exerciții de analiză, exprimare și argumentare a opiniilor/ impresiilor referitoare la elementele de limbaj muzical (elemente ritmico-melodice, elemente timbrale, atmosferă generată, caracter, mijloace expresive, agogică și dinamică, tempo, formă, structură) din cântecele interpretate, din audiții sau a partiturii muzicale • Exerciții de analiză/comparată, exprimare și argumentare a opiniilor referitoare la lucrările muzicale audiate din diferite genuri muzicale (perioada barocă, clasică, romantică; creația compozitorilor români). • Analiza și descrierea elementelor folclorice din creația muzicală contemporană; exprimarea impresiilor despre muzica modernă și contemporană, contextul istoric și cultural al lucrărilor audiate/vizionate) • Exerciții de analiză comparativă a genurilor și a formelor lucrărilor audiate; • Aprecierea calității estetice în analiza simbiozei dintre text și muzică; • Analiza mesajului literar în genurile muzicale specifice; • Descrierea imaginilor sugerate de caracterul descriptiv al fragmentelor audiate, aparținând unor genuri (ex. sonata, simfonia, concertul instrumental, miniatura vocală și instrumentală, poemul simfonic etc.). • Realizarea unor creații literare, plastice și coregrafice, redând impresiile și emoțiile declanșate de muzică. • Exerciții de creație. Crearea de: aranjamente ale melodiilor din repertoriu, de acompaniament sau de mișcări corporale. • Analiza corespondenței dintre muzică și literatură, muzică și alte arte. • Realizarea unor articole sau reviste de specialitate

Prin utilizarea competenței de citire, scriere și înțelegere a mesajului, care are un caracter transdisciplinar, ca instrument de studiu la disciplina educație muzicală, elevii sunt încurajați să își dezvolte competențele de comunicare, utilizând variate modalități de comunicare: conversația în perechi, conversația de grup, dezbateră etc. Sunt utilizate suporturi audio-video diverse și resurse digitale (ex. vizionarea și discutarea unor secvențe de filme, reportaje, spectacole). Se formează: responsabilitatea în utilizarea corectă a termenilor specifici; utilizarea unui limbaj corect ca instrument de comunicare atât orală cât și scrisă; utilizarea mesajelor verbale și nonverbale, pentru receptarea și transmiterea de idei, sentimente; adaptarea comunicării la diferite contexte sociale și culturale. Un rol important în dezvoltarea acestei competențe, îl au și comentariile reflexive, care ajută elevul să își clarifice care este importanța a ceea ce învață și experimentează în cadrul orelor de educație muzicală și cum va aplica ceea ce a învățat, pe viitor.

2. Competența în multilingvism

Competența în multilingvism reprezintă abilitatea de a utiliza mai multe limbi în mod adecvat și efectiv pentru comunicare. Este vorba despre abilități de interacțiune lingvistică, respectiv înțelegerea, exprimarea și interpretarea conceptelor, ideilor, sentimentelor, informațiilor și opiniilor, atât oral, cât și în scris, într-un registru adecvat de contexte culturale și sociale în funcție de nevoi și interese individuale. Sunt integrate competențe interculturale și o dimensiune istorică. Ea se bazează pe capacitatea de a crea conexiuni între diferite limbi și medii de comunicare, precizate în Cadrul European Comun de Referință pentru limbi. După caz, acestea pot include aprofundarea competențelor de comunicare în limba maternă, precum și achiziția limbii/ limbilor oficială/e ale țării.

Descriptorii specifici competenței de multilingvism, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)	
-	Procesarea de concepte, idei, opinii, sentimente exprimate oral sau în scris în funcție de nevoi și de interese, în diverse contexte, inclusiv de multilingvism și de comunicare interculturală
-	Exprimarea orală și scrisă a unor idei, concepte, opinii, sentimente în diverse contexte lingvistice, sociale și culturale, inclusiv de mediere și transfer, la niveluri de performanță variate, în funcție de oportunități și experiențe de învățare
-	Manifestarea aprecierii pentru profilul lingvistic al fiecărui individ, ca bază pentru dezvoltarea competenței interculturale

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței de multilingvism în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența- cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența de multilingvism	1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale 2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate	1.4. Comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiere 1.5. Recunoașterea unor lucrări audiate după motivele și temele componente 2.1. Redarea expresivă vocală și/sau instrumentală a cântecelor din repertoriul propus	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretarea vocală a cântecelor în limba originală • Analiza etimologică a termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântece și audiere; • Analiza lucrărilor audiate (ex. miniatura vocală) în limba originală • Analiza comparată a cântecelor audiate sau interpretate în limba originală, cu cele traduse; exprimare și argumentare a opiniilor/ impresiilor. Analiza muzicală va indica mai întâi titlul dat de autor în limba originală și traducerea acestuia.

3. Competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie

Competența matematică se referă la dezvoltarea și aplicarea gândirii matematice pentru a rezolva o serie de probleme în situații de fiecare zi. Presupune, abilitatea și disponibilitatea de a utiliza moduri de gândire și de prezentare specifice matematicii (formule, modele, constructe, grafice, diagrame). Competența în științe presupune explicarea fenomenelor naturale utilizând cunoștințe și metode (inclusiv observația și experimentul) pentru a identifica probleme și pentru a trage concluzii bazate pe dovezi. Competențele în tehnologie și inginerie reprezintă aplicații ale cunoștințelor și metodologiei ca răspuns la dorințele și nevoile umane. Aceste competențe implică înțelegerea schimbărilor provocate de activitatea umană și a responsabilitatea fiecărui cetățean.

Descriptorii specifici competenței de matematică și competenței în științe, tehnologie și inginerie, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Utilizarea unor moduri de gândire și forme de prezentare specifice matematicii (de exemplu, formule, modele, constructe, grafice), inclusiv în relație cu întrebări relevante pentru viața reală
- Construirea demersului de rezolvare a problemelor identificate într-o varietate de contexte, prin aplicarea principiilor și proceselor matematice
- Preocuparea constantă pentru evaluarea validității unor raționamente matematice aplicate în contexte diverse
- Manifestarea gândirii științifice prin cercetarea unor situații/probleme specifice științelor naturii și prin raportarea propriilor convingeri la rezultatele experimentale validate
- Utilizarea datelor științifice și a instrumentelor tehnologice, pentru a fundamenta concluzii sau decizii
- Aprecierea avantajelor, limitărilor și riscurilor teoriilor științifice și aplicațiilor tehnologice ale acestora, pentru luarea deciziilor informate și pentru rezolvarea unor probleme de natură etică

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței matematice și a competenței în științe, tehnologie și inginerie, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența- cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența matematică și competența în științe, tehnologie și inginerie	<p>1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale</p> <p>2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate</p>	<p>1.1. Descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor</p> <p>1.5. Recunoașterea unor lucrări audiate după motivele și temele componente</p> <p>1.6. Utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate</p> <p>2.2. Realizarea unor aranjamente ale melodiilor din repertoriu</p> <p>2.4. Crearea unor combinații muzicale proprii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza și interpretarea relațiilor matematice cu: rapoartele metrice, măsurile alternative, diferite formule ritmice și diviziuni excepționale, secțiunea de aur; • Rezolvarea unor probleme ritmico-melodice, utilizând algoritimizarea (ex. creații ritmice, procedee componistice etc.) • Analiza și observarea relațiilor matematice și a simetriilor în determinarea structurii muzicale, a procedeelelor componistice • Realizarea diagramelor melodice ale cântecelor învățate • Crearea diagramelor în conformitate cu diferite criterii: distanță, ritm, timbru, durată, agogică, dinamică)

4. Competența digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică

Competență digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică implică utilizarea critică și responsabilă a tehnologiilor digitale în învățare, la muncă și pentru participarea în societate. Include alfabetizarea în domeniul informației și al datelor, comunicarea și colaborarea, alfabetizare în mass-media, crearea de conținut digital (inclusiv programare), siguranță (inclusiv stare de bine și competențe de securitate cibernetică), respectarea proprietății intelectuale, rezolvare de probleme și gândire critică.

Descriptorii specifici competenței digitale, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Rezolvarea creativă de probleme care presupun organizarea datelor, a informațiilor și a conținutului digital, prin utilizarea unor dispozitive, aplicații digitale și rețele, potrivit principiilor și mecanismelor de funcționare a acestora
- Manifestarea interesului pentru dezvoltarea de conținuturi digitale și utilizarea noilor tehnologii, inclusiv a celor care valorifică inteligența artificială, ca răspuns la nevoi de învățare specifice
- Utilizarea critică a tehnologiilor digitale prin analizarea oportunităților, limitărilor și riscurilor pe care le implică și prin respectarea unor principii - de etică și juridice - care vizează datele personale și proprietatea intelectuală
- Participarea activă la societatea cunoașterii prin utilizarea noilor tehnologii ca mediu de susținere a cetățeniei digitale

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței digitale, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența-cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența digitală, inclusiv de siguranță pe internet și securitate cibernetică	<p>1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale</p> <p>2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate</p>	<p>1.1. Descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor</p> <p>1.3. Descifrarea cântecelor cu ajutorul instrumentului învățat</p> <p>1.4. Comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție</p> <p>1.5. Recunoașterea unor lucrări audiate după motivele și temele componente</p> <p>1.6. Utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate</p> <p>1.7. Diferențierea tipurilor de orchestră</p> <p>1.8. Diferențierea auditivă a timbrurilor instrumentale în cadrul orchestrei simfonice</p> <p>2.1. Redarea expresivă vocală și/sau instrumentală a cântecelor din repertoriul propus</p> <p>2.2. Realizarea unor aranjamente ale melodiilor din repertoriu</p> <p>2.3. Acompanierea instrumentală a cântecelor</p> <p>2.4. Crearea unor combinații muzicale proprii</p> <p>2.6. Corelarea interdisciplinară a curentelor artistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> Realizarea unor prezentări utilizând imagini/grafice folosind mijloace multimedia; Susținerea unor prezentări folosind mijloace multimedia Audiere/ vizionare a creațiilor de muzică modernă (filme, spectacole, concerte) utilizând tehnologii digitale Interpretare vocală, vocal-instrumentală utilizând instrumente muzicale online Analiza creațiilor audiate/vizionate referitoare la genurile studiate Utilizarea unor softuri pentru însușirea noțiunilor de teorie muzicală (noțiunile teoretice sunt exemplificate atât vizual cât și auditiv) și de exersarea elementelor de limbaj muzical (elemente ritmico-melodice). Ex. www.teoria.com, http://www.musictheory.net/ Softuri cu efecte sonore online diverse pe care elevii le pot edita și mixa, experiment prin care elevii vor pătrunde mai ușor intențiile creatoare ale compozitorilor. Crearea unei suite sau a unei rapsodii (cu un titlu sugestiv) proprii, prin realizarea unui colaj de melodii sau dansuri, folosind un soft de editare audio. Ex. <i>WavePad</i> https://www.nch.com.au/wavepad/index.html <i>Cubase</i> https://www.steinberg.net/cubase/Audacity https://www.audacityteam.org/ Crearea unor imagini sau postere digitale sugerate de caracterul descriptiv sau de mesajul transmis al fragmentelor audiate Realizarea unui portofoliu artistic digital sau a unei reviste cu ajutorul programelor specifice

Competența digitală implică respectarea unor reguli de interacțiune și comunicare online precum și respectarea normelor și regulilor privind drepturile de autor, respectarea privatității și a siguranței pe internet.

5. Competența personală, socială și de a învăța să înveți

Competența personală, socială și de a învăța să înveți – presupune gestionarea eficientă a timpului și a informației, abilitatea de reflectarea asupra propriei persoane, păstrarea rezilienței și gestionarea propriei învățări și a carierei, abilitatea de a face față incertitudinii și situațiilor complexe, a învăța să înveți, a susține

starea de bine fizică și emoțională, a menține starea de sănătate fizică și mintală, o viață orientată spre viitor, manifestarea empatiei și gestionarea conflictelor într-un context favorabil incluziunii și sprijinului, de a lucra în mod constructiv cu ceilalți, reziliență și managementul propriei învățări și al carierei. Totodată, se referă la a face față incertitudinilor și complexității, a învăța să înveți, a susține propria stare de bine fizică și emoțională, a menține sănătatea fizică și mentală, a empatiza și a gestiona conflicte într-un context incluziv și stimulat.

Descriptorii specifici competenței personale, socială și de a învăța să înveți, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Reflecția critică asupra rezultatelor învățării, prin raportare la exigențele proprii și la așteptările celorlalți
- Identificarea oportunităților și luarea unor decizii avizate privind educația și cariera, pe baza cunoașterii nevoilor proprii de dezvoltare
- Interacțiunea pozitivă cu alții într-o diversitate de contexte, manifestând toleranță față de puncte de vedere diferite, deschidere pentru rezolvarea de conflicte, încredere și empatie
- Manifestarea rezilienței în gestionarea parcursului personal, social și de carieră, prin modul de abordare a obstacolelor și a schimbării, în diferite contexte de viață

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței personale, socială și de a învăța să înveți, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența-cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența personală, socială și de a învăța să înveți	2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate	2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii	<ul style="list-style-type: none"> • Învățarea reflexivă prin analiza propriilor experiențe de învățare în vederea îmbunătățirii strategiilor și instrumentelor de învățare eficiente; • Analiza critică a propriilor percepții, stări, atitudini; experimentarea activă a celor învățate în contexte noi, reflecția personală asupra trăirilor • Comunicarea cu ceilalți despre experiențele de învățare, relatarea propriilor opinii și ascultare perspectivelor celorlalți • Recunoașterea unor varietăți de emoții • Analiza tematică, structurală și stilistică a genurilor muzicale • Integrarea informațiilor primite de la colegi, în scopul autoreglării propriei activități

6. Competența civică, juridică și de protejarea mediului

Competența civică, juridică și de protejarea mediului se referă la acțiunea în calitate de cetățean responsabil și la participarea activă la viața civică și socială, pe baza înțelegerii conceptelor și structurilor

sociale, economice, juridice și politice, precum și a dezvoltării globale și durabile.

Descriptorii specifici competenței civice, juridice și de protejarea mediului, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite
- Relaționarea pozitivă cu ceilalți, în diferite contexte de viață, prin recunoașterea valorii și a demnității proprii persoane și a celorlalți, a diversității și prin promovarea drepturilor omului, a coeziunii sociale și a nonviolentei
- Participarea, în calitate de cetățean responsabil, la activități care promovează valorile europene și dezvoltarea democratică a societății
- Raportarea critică la fenomene și procese economice și sociale, inclusiv la rolul și funcțiile mass-media într-o societate democratică, pentru luarea unor decizii pe bază de argumente

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței civice, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența-cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența civică, juridică și de protejarea mediului	1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale 2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate	1.4. Comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție 2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii 2.6. Corelarea interdisciplinară a curentelor artistice	<ul style="list-style-type: none"> • Argumentări scrise sau orale a unor opinii despre lucrările audiate • Dezbateri privind contribuția muzicii studiate la dezvoltarea personală • Abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și argumentelor celorlalți • Dezbaterea exemplelor de conduită a personajelor din lucrările audiate.

7. Competența antreprenorială

Competența antreprenorială se referă la valorificarea oportunităților și a ideilor pentru a le transforma în valoare pentru ceilalți. Aceasta presupune: creativitate; gândire critică și rezolvare de probleme, inițiativă și perseverență; planificare și management al proiectelor, în condițiile în care se lucrează prin cooperare și în care proiectele au valoare culturală, socială sau financiară.

Descriptorii specifici competenței anteprenorială, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Manifestarea inițiativei și a creativității în realizarea de proiecte, activități, pe baza evaluării, minimizării și asumării riscurilor

- Luarea unor decizii informate în situații de incertitudine și risc, prin comunicare și negociere cu ceilalți
- Participarea la activități de management de proiect, care presupun lucru individual și în echipă, inițiativă și reflecție critică, conducere și delegare de atribuții, mobilizare de resurse, valorizarea și motivarea celorlalți
- Evaluarea propriilor puncte tari și puncte slabe, a oportunităților pentru viața personală, socială și profesională, în vederea stabilirii unor roluri actuale și de perspectivă

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței civice, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența-cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența anteprenorială	2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate	2.3. Acompanierea instrumentală a cântecelor 2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii 2.6. Corelarea interdisciplinară a curentelor artistice	<ul style="list-style-type: none"> • Organizarea unui spectacol de muzică, poezie și dans, folosind creații muzicale studiate. • Selectare a muzicii pentru un spectacol școlar (dans, poezie, teatralizarea cântecelor și a lucrărilor audiate, pantomimă muzicală); • Crearea unui afiș de promovare a spectacolului • Activități de învățare prin deprinderea de a lucra individual și în colaborare, în echipe (formarea unor atitudini constructive, de colaborare pentru realizarea sarcinilor și pentru formulare în comun a ideilor)

8. Competența de sensibilizare și exprimare culturală

Competența de sensibilizare și exprimare culturală implică înțelegerea și respectul modului prin care ideile și semnificațiile sunt exprimate și comunicate creativ în culturi diferite, printr-o serie de manifestări artistice și alte forme culturale. Se referă și la înțelegerea, dezvoltarea și exprimarea propriilor idei și a locului sau al rolului în societate, într-o varietate de moduri și contexte.

Descriptorii specifici competenței de sensibilizare și exprimare culturală, care detaliază achizițiile urmărite, în cadrul profilului de formare al absolventului de clasa a XII-a:

Profilul de formare al absolventului de clasa a XII-a Nivel dezvoltat (la finalul clasei a XII-a)
- Investigarea modului în care diferitele forme culturale prezintă, reprezintă și transformă lumea, din perspectiva diversității culturale, a identității personale și a celei de grup
- Participarea la procese creative la nivel individual și de grup, identificând oportunități personale, sociale sau comerciale prin intermediul artelor și a altor forme culturale
- Abordare etică și responsabilă a proprietății intelectuale și culturale și promovarea patrimoniului material și imaterial, local, național și universal

Competențe generale și competențe specifice din programa școlară de educație muzicală pentru clasa a XI-a și exemple de activități care duc la formarea și dezvoltarea competenței de sensibilizare și exprimare culturală, în cadrul orelor de educație muzicală.

Competența-cheie vizată	Competența generală	Competența specifică	Activități de învățare
Competența de sensibilizare și exprimare culturală	<p>1. Receptarea și analizarea unei varietăți de creații muzicale, naționale și universale</p> <p>2. Folosirea interpretării muzicale ca modalitate de exprimare artistică și/sau folosirea altor limbaje pentru redarea imaginii muzicale receptate</p>	<p>1.4. Comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție</p> <p>1.6. Utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate</p> <p>1.9. Diferențierea specificului național în creația compozitorilor români</p> <p>1.10. Identificarea unor elemente folclorice ale fenomenului muzical contemporan</p> <p>2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii</p> <p>2.6. Corelarea interdisciplinară a curentelor artistice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dezbateră elementelor de conținut referitoare la operele muzicale/culturale și înțelegerea importanței factorilor estetici în viața obișnuită. • Identificarea și analiza elementelor de structură și de limbaj muzical, aprecierea critică și estetică a creațiilor muzicale; compararea propriilor opinii cu ale celorlalți • Analiza tematicii liedurilor în legătură cu poezia romantică • Exerciții de evidențiere a plasticității imaginilor sugerate de versurile miniaturii vocale. • Interpretarea cântecelor, urmărind sensul și expresivitatea versurilor • Identificarea relațiilor dintre structura și conținutul unei piese și funcția ei socio-culturală • Stimularea imaginației și a creativității, prin observarea, analiza și dezbateră relațiilor între structura și conținut pieselor muzicale • Exprimarea unor impresii despre cantabilitatea, expresivitatea, coloritul orchestral, a stilului de interpretare al creațiilor audiate; exerciții de exprimare a judecății estetice în viziune personală

SECȚIUNEA a II-a

Unitatea de învățământ

MODEL - PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ ANUL ȘCOLAR 2023-2024

Disciplina: Educație Muzicală

Clasa: a XI-a

Timp: 1 oră/săpt.

Unitate de învățare	Competențe specifice	Conținuturi	Nr. de ore	Săptămâna*	Observații/
Cânt vocal și instrumental 1	1.2; 1.3; 2.1; 2.2;	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de tehnică vocală - frazare, nuanțare, tempo, emisie - tehnici de cântare îngemănată (atașarea terței) - elemente de tehnică instrumentală - cântece în aranjamente 	6	S1-S6	Interval de cursuri 1 11.09.2023 - 27.10.2023
Programul Săptămâna verde				S7	
Vacanță (28 oct. 2023-05 noi. 2023)					
Elemente de limbaj muzical – melodie, formă, genuri	1.1; 1.2; 1.4; 1.5; 1.6	<ul style="list-style-type: none"> - audiții, cântece de facturi diferite (folclorice, muzică ușoară, muzica popoarelor și jazz) - sonata, simfonia, concertul instrumental, miniatura vocală și instrumentală, poemul simfonic (din perioadele barocă, clasică și romantică) - elemente de analiză comparată a genurilor și a formelor lucrărilor audiate 	7	S8-S14	Interval de cursuri 2 06.11.2023- 22.12.2024

Vacanță (23 dec. 2023-07 ian. 2024)					
Cânt vocal și instrumental 2	1.1; 1.4; 2.3; 2.4	- procedee de acompaniament cu instrumente muzicale (ritmic, armonic, melodic, în funcție de instrumental abordat) sau improvizate, cu “negative”, cu mișcări corporale -procedee de improvizație: melodie la ritm dat, variațiuni ritmice și melodice, cadențe armonice (dacă s-a învățat un instrument armonic)	6	S15-S20	Interval de cursuri 3* 08.01.2024-16.02.2024
Vacanță (17 – 25 februarie 2024)*					
Elemente de limbaj muzical – ritm, timbru	1.1; 1.7; 1,8; 1.9; 1.10	- elemente ritmico-melodice relevante în cântecele propuse - orchestra simfonică, - creația simfonică (audiție) - creația compozitorilor G. Enescu, S. Drăgoi, P. Constantinescu, M. Negrea etc. - lucrări din creația de muzică ușoară și cultă	8	S21-S28	Interval de cursuri 4* 26.02.2024-26.04.2024
Programul național Școala altfel				S29	
Vacanța de primăvară (27 apr. 2024-07 mai 2024)					
Aspecte culturale heteronomice și interdisciplinare	1.4; 1.5; 1.10; 2.5; 2.6	- comentariu literar, creații literare, plastice și coregrafice - lucrări plastice, literare, muzicale din aceeași perioadă stilistică	6	S30-S35	Interval de cursuri 5 08.05.2024-21.06.2024
Recapitulare			1	S36	

**Săptămânile sunt numerotate conform structurii anului școlar 2023 – 2024, cu 36 de săptămâni împărțite în 5 intervale de cursuri. Ordinul prevede săptămâna de vacanță, la decizia inspectoratelor școlare județene/al municipiului București, în perioada 12 februarie – 3 martie 2024. Programul național „Școala altfel” și Programul „Săptămâna verde” se pot desfășura în perioada 11 septembrie 2023- 26 aprilie 2024, în intervale de câte 5 zile consecutive lucrătoare; planificarea acestora este la decizia unității de învățământ, în condițiile în care derularea celor două programe se planifică în intervale de cursuri diferite.*

COMPETENȚE SPECIFICE:

- 1.1. descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor
- 1.2. descoperirea auditivă în cântec a unor elemente armonico-polifonice accesibile
- 1.3. descifrarea cântecelor cu ajutorul instrumentului învățat
- 1.4. comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție
- 1.5. recunoașterea unor lucrări audiate după motivele și temele componente
- 1.6. utilizarea elementelor specifice de comparare și clasificare a lucrărilor audiate
- 1.7. diferențierea tipurilor de orchestră
- 1.8. diferențierea auditivă a timbrurilor instrumentale în cadrul orchestrei simfonice
- 1.9. diferențierea specificului național în creația compozitorilor români
- 1.10. identificarea unor elemente folclorice ale fenomenului muzical contemporan
- 2.1. redarea expresivă vocală și/sau instrumental a cântecelor din repertoriul propus
- 2.2. realizarea unor aranjamente ale melodiilor din repertoriu
- 2.3. acompanierea instrumentală a cântecelor
- 2.4. crearea unor combinații muzicale proprii
- 2.5. folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii
- 2.6. corelarea interdisciplinară a curentelor artistice

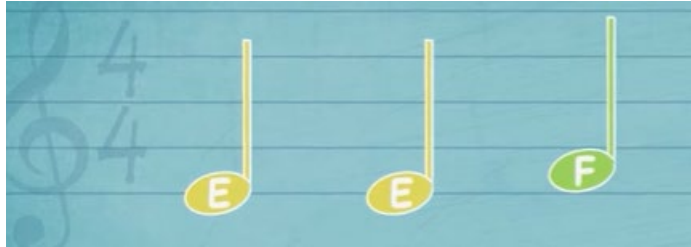
Disciplina: Educație muzicală
Clasa: a XI-a
Unitatea de învățare:
Timp alocat:

MODEL 1 - PROIECTARE UNITATE DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2023 – 2024

I. Date generale	
Titlul activității de învățare	Interpretarea instrumentală a unor melodii simple la Boomwhackers
Disciplina	Educație muzicală
Clasa	a XI-a
Autor	
II. Prezentarea activității de învățare	
Competența specifică vizată	2.3. Acompanierea instrumentală a cântecelor
Condiții necesare desfășurării activității	Echipamente necesare desfășurării activității Instrumente boomwhackers, computer cu conexiune la internet, videoproiector
Contextul de învățare	Utilizarea instrumentelor boomwhackers pentru descifrarea și acompanierea unor cântece și operarea cu elemente de limbaj muzical specifice unui repertoriu familiar
Timpul alocat	25 minute
Descrierea specifică a activității de învățare	La începutul activității elevii vor fi familiarizați cu instrumentele boomwhackers, precizând totodată modalitatea în care sunt asociate culorile notelor din partitură: https://www.youtube.com/watch?v=rpBxcw1iW64&t=55s

Pentru a facilita coordonarea interpretării se va urmări o dispunere a instrumentelor în ordinea crescătoare a înălțimilor notelor din melodie, corespondența cu denumirea lor în limba română (C=do, D=re etc.)

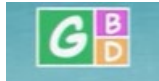

și, separat, cele două acorduri pentru acompaniament:

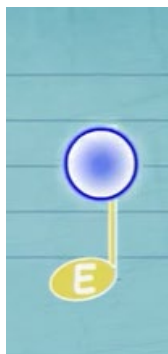
DO MAJOR (C, E, G –Do, mi, sol)

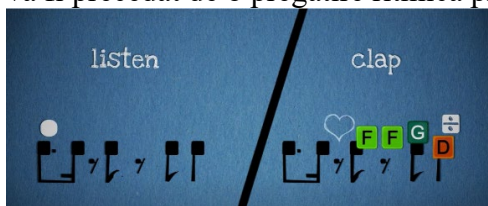
SOL MAJOR (G, B, D – Sol, si, re)

În interpretarea propriu-zisă se va urmări poziția indicatorului pe notele și acordurile care vor fi cântate.

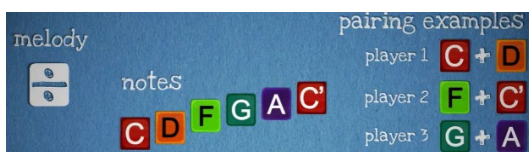

Următorul exercițiu <https://www.youtube.com/watch?v=iaAhaOUNaLc> va fi precedat de o pregătire ritmică prin repetarea formulelor, începând cu min. 2'56''

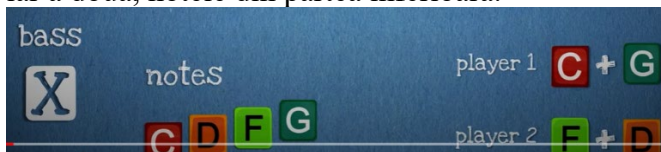

fiind urmat de distribuirea instrumentelor, după modelul exemplului anterior, pentru două grupe: melodie și acompaniament.

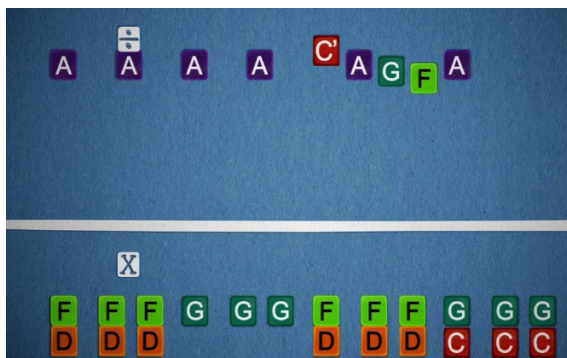
Prima echipă va interpreta notele din partea superioară a slide-urilor

iar a doua, notele din partea inferioară.

Se recomandă interpretarea algoritmizată a exercițiului, în ordinea următoare: prima grupă, a doua grupă și, apoi, ambele grupe.

Resurse utilizate

<https://www.youtube.com/watch?v=rpBxcw1iW64&t=55s>
<https://www.youtube.com/watch?v=iaAhaOUNaLc>

III. Comentarii

Alte aspecte utile de împărtășit cu privire la realizarea activității de învățare

Exercițiul de interpretare în echipe, pe de o parte, facilitează participarea tuturor elevilor din clasă într-o activitate atractivă, plăcută, de socializare iar, pe de altă parte, dezvoltă anumite deprinderi pentru interpretare, stimulând totodată abilitatea de asociere logică între structurile muzicale și relațiile de înălțime, durată și relații armonice.

Disciplina: Educație muzicală

Clasa: a XI-a

Unitatea de învățare: Cânt vocal și instrumental 2

Timp alocat: 6 ore

MODEL 2 PROIECTARE UNITATE DE ÎNVĂȚARE

ANUL ȘCOLAR 2023 – 2024

Conținuturi (detalii)	Competențe specifice	Activități de învățare	Resurse	Evaluare
- procedee de acompaniament cu instrumente muzicale (ritmic, melodic și armonic) (1 oră)	1.1; 2.3;	Exerciții de descoperire auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor (1.1) Interpretarea instrumentală a unor melodii simple la Boomwhackers (2.3)	Activitate frontală Fragmente din 32 de variațiuni pentru pian de L.v. Beethoven https://www.youtube.com/watch?v=gPG31OT1mY0 Activitate frontală Ludwig van Beethoven, Oda Bucuriei: https://www.youtube.com/watch?v=rpBxcw1iW64&t=55s In the jungle (demo acompaniament). *partitura https://www.youtube.com/watch?v=Tfz9n3WQ23Q Shape of you instrumental melodie și armonie https://www.youtube.com/watch?v=iaAhaOUNaLc	Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor; Feedback de la profesor și ceilalți colegi.
- procedee de improvizație, cu “negative” și cu mișcări corporale (2 ore)	2.4	Exerciții de aplicare a unor procedee variaționale și sau improvizatorice pentru ritmuri și melodii date (2.4)	Activitate frontală Percuție corporală, <i>Can stop that filling</i> : https://www.youtube.com/watch?v=92gf8dAlhUw Percuție corporală, <i>Beliver</i> : https://www.youtube.com/watch?v=FANkTnchta8 Activitate frontală și în grupuri Percuție corporală:	Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor; Feedback de la profesor și ceilalți

			https://www.youtube.com/watch?v=zsXOehynKJ8 Percuție corporală <i>Dancing Monkey</i> : https://www.youtube.com/watch?v=r3eVvmswdOc Percuție corporală <i>Bohemian Rhapsody</i> : https://www.youtube.com/watch?v=iQzuCScjs08 Percuție corporală Beethoven Simf. 5: https://www.youtube.com/watch?v=cx-hHGoVJ4w	colegi.
-procedee de improvizație: melodie la ritm dat, variațiuni ritmice și melodice (1 oră)	2.4	Exerciții de creare a unor combinații muzicale proprii (2.4)	Activitate frontală Percuție corporală improvizație nume/prenume: https://www.youtube.com/watch?v=s3etALdRpU4 Activitate frontală și în grupuri: https://www.youtube.com/watch?v=IeHVNjqz_s Percuție corporală improvizație <i>Havana</i> : https://www.youtube.com/watch?v=SlzZQP0dKu0	Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor; Feedback de la profesor și ceilalți colegi.
exerciții pentru testarea și dezvoltarea auzului diferențiat, privitoare la, agogică și dinamică. (1 oră)	1.4.	Activitate de comentare și comparare a termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție. (1.4)	Activitate frontală Percuție corporală: https://www.youtube.com/watch?v=R-uxLKOA7qg <i>softuri/platforme digitale (de ex. www.teoria.com, www.musictheory.com, www.quavermusic.com, www.auditoryneuroscience.com/acoustics/spectrogram AUDACITY, Absolute pitch, Perfect Ear etc.)</i>	Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor; Observarea activității practice individuale și de grup;
Evaluare (1 oră)		Evaluare practică, spectacol (cu sau fără public), cu repertoriul studian în cele 5 ore de curs.	Computer, sistem audio, video și instrumente muzicale de percuție	Observarea activității practice individuale și de grup; Autoevaluare.

1.1. descoperirea auditivă a unor elemente ritmico-melodice din cântec, corelarea acestora cu noțiunile corespunzătoare și compararea lor

1.4. comentarea și compararea termenilor de agogică și dinamică recunoscuți în cântec și audiție

2.3. acompanierea instrumentală a cântecelor

2.4. crearea unor combinații muzicale proprii

SECȚIUNEA a III-a

Exemple de activități de învățare interactivă și de evaluare bazată pe noile tehnologii

Exemplu activitate de învățare interactivă

Date generale	
Titlul activității de învățare	Utilizarea instrumentelor de percuție (Boomwhackers) pentru interpretarea unei partituri simple și a unui aranjament cu suport ritmico-armonic ("negativ")
Disciplina	Educație Muzicală
Clasa	a XI-a
Autor	
Prezentarea activității de învățare	
Competența specifică vizată	2.3. Acompanierea instrumentală a cântecelor.
Condiții necesare desfășurării activității	Activitatea este concepută pentru a se desfășura cu prezență fizică în clasă sau o sală mai mare. Este nevoie de suport tehnic (Computer, internet, sistem audio, video) și instrumente muzicale de percuție, Boomwhackers.
Contextul de învățare	Exersarea abilităților de utilizare a notației muzicale prin descifrarea unei partituri simple, folosind instrumente muzicale; Interpretarea vocală și instrumentală în grup.
Timpul alocat	20 min
Descrierea specifică a activității de învățare	<p>În debutul activității, se va accesa următorul link: <i>In the jungle</i> (demo acompaniament). https://www.youtube.com/watch?v=Tfz9n3WQ23Q și *partitura anexată</p> <p>Exercițiul propriu-zis presupune algoritimizarea sarcinii de lucru:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) împărțirea colectivului de elevi în două grupuri, grupul responsabil cu suportul armonic, (portativul 1) interpretat în <i>octava 1</i> și grupul responsabil cu <i>bașii</i>, (portativul 2) interpretat în <i>octava mică</i>; b) citirea vocală a partiturii muzicale, prin solfegiere, într-un tempo accesibil, în vederea pregătirii pasului următor; c) citirea cu ajutorul instrumentelor muzicale, pe rând, fiecare grup în parte, câte o frază muzicală; d) interpretarea în ansamblu a primei fraze; (Procedeul de descifrare și interpretare în ansamblu va fi repetat pentru fiecare frază în parte)

- e) interpretarea în ansamblu a partituri în integralitate;
- f) Se pot alătura instrumente de suflat sau voci care să interpreteze melodia principală.

Resurse utilizate (unde se poate, oferiți și link-uri)

In the jungle (demo acompaniament). <https://www.youtube.com/watch?v=Tfz9n3WQ23Q> și *partitura anexată

In the jungle

Piano

5

Pno.

9

Pno.

In the jungle

Piano

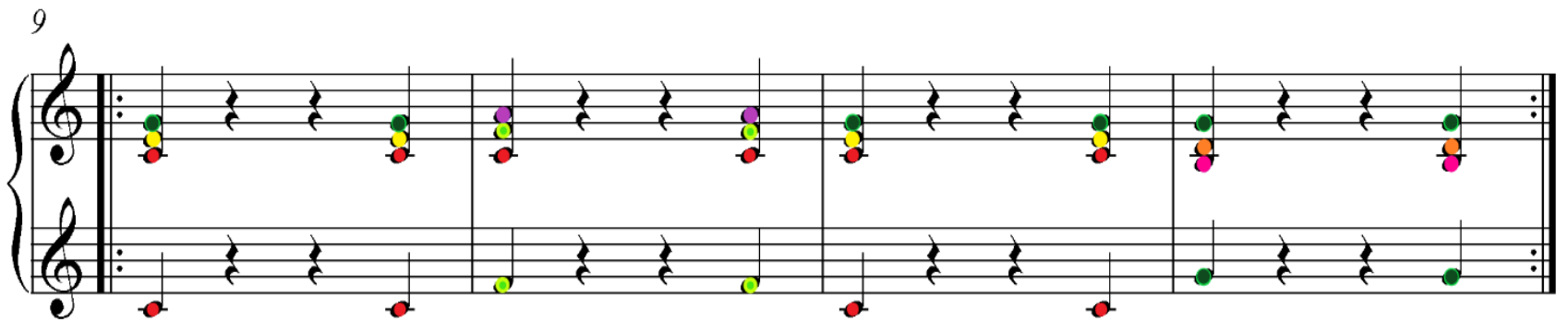
5

Pno.

9

Pno.

MODEL - Strategii de învățare interactivă și de evaluare

Resursele multimedia integrează texte, grafice, desene, imagini statice și în mișcare (video), animație, materiale audio și orice alt suport în care fiecare tip de informație poate fi reprezentat, memorat, transmis și procesat digital. Ele reprezintă un suport pentru învățare în general și, cu atât mai mult, în activități remediale.

Utilizarea mijloacelor audio-vizuale în clasă sensibilizează elevii pentru o anumită problemă și creează stimulare perceptivă. Elevii pot fi învățați **să asculte, să vadă, să înțeleagă** caracteristicile și mesajul imaginilor audio-vizuale.

Profesorului îi revine un rol important în utilizarea acestor mijloace, care se cer foarte bine organizate, pentru a fi eficiente. E necesar să cunoască în amănunt conținutul materialului folosit, pentru a putea orienta atenția elevilor asupra aspectelor importante, pentru a-și putea pregăti din timp întrebările care vor mobiliza atenția elevilor și le vor trezi curiozitatea.

Exemple de activități de învățare:

- *exerciții de emisie, respirație, dicție, intonație, sincronizare, omogenizare, respectarea gestulidirijoral;*
- *exerciții de tehnică și interpretare instrumentală*
- *interpretarea unor melodii cu acompaniament instrumental/percuție (pot fi folosite și instrumente online, de ex.: <https://www.cantacumine.ro/>
<https://www.musick8.com/boomwhackers/playboomwhackers.php>, <https://www.onlinepianist.com/virtualpiano>,
<https://www.virtualmusicalinstruments.com/xylophone>)*
- *analiza următoarelor aspecte ale unor lucrări muzicale: melodia, ritmul, tempo, nuanțe, frazare, combinații timbrale*
- *interpretarea unor melodii cu acompaniament*
- *audiția comparată a unor lucrări de muzică din genuri de divertisment diferite <http://www.balcescucj.ro/index.php/proiecte/eu-stiu-muzica>
<https://www.youtube.com/watch?v=JS91p-vmSf0> [https://www.poezie.ro/index.php/poetry/1834879/Regele_ielelor_\(Erlk%C3%B6nig\)](https://www.poezie.ro/index.php/poetry/1834879/Regele_ielelor_(Erlk%C3%B6nig))*
- *diferențierea proprietăților sunetului cu ajutorul spectrogramei <https://musiclab.chromeexperiments.com/spectrogram/>*
- *reprezentarea kinestezică/grafică a unor structuri muzicale, inclusiv prin utilizarea unor softuri muzicale www.musiclab.chromeexperiments.com
www.virtualpiano.net, www.flat.io*
- *observarea diferențelor timbrale în cântul vocal inclusiv cu ajutorul unui soft (spectrograma)*
- *analizarea mecanismului de receptare a undelor sonore cu ajutorul softurilor digitale*
- *înregistrarea pieselor interpretate cu ajutorul mijloacelor electronice*
- *utilizarea unor softuri specifice pentru alcătuirea unor piese muzicale (în măsura existenței licențelor/aparaturii de specialitate)*

- exerciții pentru testarea și dezvoltarea auzului diferențiat, privitoare la intervalele simple, agogică, folosind softuri/platforme digitale (de ex. <https://www.cantacumine.ro/> www.teoria.com, www.musictheory.com, www.quavermusic.com www.auditoryneuroscience.com/acoustics/spectrogram AUDACITY, Absolute pitch, Perfect Ear etc.)
- utilizarea înregistrării audio-video pentru observarea aspectelor ce trebuie îmbunătățite (Videopad)
- jocuri de improvizație vocală/instrumentală pe diferite melodii / ritmuri / negative, cu diferite
- jocuri de compunere a unor ritmuri (prin diverse combinații ale unor formule ritmice date) cu ajutorul softurilor digitale de editare Musescore4, Garageband, LMMS (lets make music) <https://www.youtube.com/watch?v=K3yjSSj1w7w>
- combinarea mai multor imagini (fotografii, scurte momente video) care să ajute la perceperea mesajului muzical, explorarea muzicii în multimedia (film, jocuri, publicitate etc, cu ajutorul softurilor digitale)

SECȚIUNEA a IV-a

Recomandări și exemplificări de activități de învățare dezvoltate în relație cu domeniile de conținut prevăzute în programa școlară, cu accent pe integrarea noilor tehnologii

Date generale	
Titlul activității de învățare	Muzica și literatura
Disciplina	Educație muzicală
Clasa	a XI-a
Prezentarea activității de învățare	
Competența specifică vizată	2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii
Condiții necesare desfășurării activității	<p>Activitatea se poate desfășura atât cu prezență fizică în clasă cât și online. Dacă situația epidemiologică impune desfășurarea activității în online atunci se pot folosi platformele (teams, googleclassroom, zoom etc.), care permit partajarea ecranului cu sunet și transferul dreptului de organizator. Echipamente necesare desfășurării activității</p> <p>a. Pentru elevi: Telefoane smart, computer, laptop sau tabletă Pentru profesor: computer, laptop sau tabletă</p>
Contextul de învățare	Descoperirea legăturii dintre literatură și muzică prin analiza unor lucrări muzicale
Timpul alocat	25 minute
Descrierea specifică a activității de învățare cu prezență fizică/online	<p>În debutul activității, se va accesa: https://www.youtube.com/watch?v=svolfxPrlzg https://www.youtube.com/watch?v=5-ZoMlpGlyQ https://www.youtube.com/watch?v=TwLhT4iQQ8Y</p> <p>se vor citi versurile lui Eminescu și se va audia creația corală pe muzica lui Ion Mureșanu și a lui Paul Constantinescu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se va audia creația corală a lui I. Mureșanu și se va urmări partitura acesteia. - Se citește poezia lui Mihai Eminescu - Se va folosi pianul virtual pentru citirea partiturii https://www.onlinepianist.com/virtual-piano#google_vignette - Se va interpreta vocal piesa utilizând suportul audio de mai sus - Se discută despre creația lui Mihai Eminescu și lirismul acesteia - Se definește genul liric - Se dau exemple și de alte poezii care au servit drept sursă de inspirație pentru compozitori <p>Sara pe deal – Vasile Popovici https://www.youtube.com/watch?v=qOJ10bAVKWA&list=RDua4zYbI24lk&index=12 https://www.youtube.com/watch?v=L_hIvpaVVS8</p> <p>Floare albastră – Vasile Spătarelu https://www.youtube.com/watch?v=UYukeYzvCLO</p> <p>Atât de fragedă – Mondial https://www.youtube.com/watch?v=ls163Ad5W4A</p>

	<p>Și dacă – Pro Musica https://www.youtube.com/watch?v=ka201LuIMEo</p> <p>- Se vor da exemple și din literatura universală: de exemplu creația lui Johann Wolfgang von Goethe Ganymed – Franz Schubert https://www.youtube.com/watch?v=teMpyoVRH-w Gretchen am Spinnrade – Franz Schubert https://www.youtube.com/watch?v=MY0eeotSDi8 Mignon – Franz Liszt https://www.youtube.com/watch?v=6nzFtXYF3hU</p> <p>- Se vor căuta pe motoarele de căutare secvențe din viața și activitatea poetilor și compozitorilor Eminescu https://republica.ro/zamintiri-despre-eminescu-cateva-carti-care-te-ajuta-sa-il-cunosti-pe-marele-poet-dincolo-de-clisee Vasile Spătăreanu https://www.ziarulmetropolis.ro/despre-cum-se-scrie-inca-istoria-muzicii/ Mondial https://www.bbc.co.uk/romanian/news/story/2006/11/061128_mondial_chisinau.shtml Goethe https://fosnete.ro/convorbiri-eckerman-goethe-moarte/ Schubert https://historia.ro/sectiune/portret/franz-schubert-muzica-mea-este-rezultatul-567110.html Liszt https://www.ziarulmetropolis.ro/liszt-primul-rock-star-al-pianului-care-a-fost-si-socrul-lui-wagner/</p> <p>Stârnind curiozitatea și interesul, tema poate continua și în particular.</p>
Resurse utilizate	Musicators.com Dalcroze.ro Youtube.com https://www.onlinepianist.com
Feedback și evaluare	Feedback-ul și evaluarea se realizează din informațiile anterioare.
Competența specifică vizată	2.5. Folosirea limbajului literar și plastic în redarea mesajului muzicii
Titlul activității de învățare	Muzica și literatura

BIBLIOGRAFIE

Bocoș, M. D. (2013). *Instruirea interactivă*. Iași: Polirom.

Chis, V. (2001) *Activitatea profesorului între curriculum si evaluare*, Editura PUC, Cluj-Napoca

Oprea, C. L. (2006). *Strategii didactice interactive*. București: EDP.

Radu, I.T. (2000). *Evaluarea în procesul didactic*. București: Editura Didactica si Pedagogica.

Referințe web:

<http://programe.ise.ro/Actuale/Programeinvigoare.aspx>

<https://www.ise.ro/repere-metodologice>

<https://www.ise.ro/resurse/resurse-elevi-profesori>

https://www.edu.ro/repere_metodologice_aplicare_curriculum_clasa_IX_an_scolar_2021_2022

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

<https://digital.educated.ro/>

<https://www.manuale.edu.ro>

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/257484>

<https://digitaledu.ro/>

<https://www.eduapps.ro/resurse-educationale/>

<https://www.elearning.ro/utilizarea-portofoliului-digital-de-catre-elevi>

<https://sites.google.com/site/k12eportfolioapps/>

<https://hbarrett.wordpress.com/how-to/>

https://drive.google.com/file/d/1r8YZCPUG_Tipm1muMpW29XMJ0nBEefj9/view

<https://education.ec.europa.eu/education-levels/school-education/pathways-to-school-success>

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=EN)

www.teoria.com

<http://www.musictheory.net/>

<https://www.nch.com.au/wavepad/index.html>

<https://www.steinberg.net/cubase/>

<https://www.audacityteam.org/> www.musictheory.net

<https://www.musictheory.net/piano>

COLECTIVUL DE AUTORI:

Lăcrămioara-Ana PAULIUC

Eniko PĂVĂLUC GAL

Flaviu DEMIAN

Iulian Marius TEODORESCU

Ion NEGRILĂ

Ministerul Educației – Centrul Național de Politici
și Evaluare în Educație

Casa Corpului Didactic – Bistrița-Năsăud

Liceul de Arte „Sigismund Toduță” – Deva

Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu” – Cluj-Napoca

Colegiul Național „Dr. Ioan Mesotă” - Brașov